

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Öğretmenlerinin Müzik Teknolojilerinden Yararlanma Durumlarına İlişkin Görüşleri

Review of Fine Arts High School Music Teacher's regarding Their Status in Utilization of Music Technologies.

*Perçin DEMİRKOL YALÇIN
Dicle Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Diyarbakır/TÜRKİYE
e-posta: percinp@gmail.com*

Atıf: Demirkol Yalçın, P. (2019). Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Öğretmenlerinin Müzik Teknolojilerinden Yararlanma Durumlarına İlişkin Görüşleri *E-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 51-62.

Gönderi Tarihi: 13-06-2019

Kabul Edilme Tarihi: 06-09-2019.

DOI: 10.30900/kafkasegt.577352

Özet

Bu çalışma, Güzel Sanatlar Liseleri'nde çalışan müzik öğretmenlerinin müzik yazılım ve programlarını ne düzeyde tanıdıklarını ve müzik teknolojilerinden ne düzeyde yararlandıklarını saptamak amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın yürütülmesinde durum çalışması modeli kullanılmıştır. Araştırma kapsamında öncelikle ilgili literatür taranarak kaynak taraması yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak çoktan seçmeli sorulardan ve açık-uçlu sorulardan oluşturulan anket kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan 122 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda şu bulgulara ulaşılmıştır. Katılımcıların; teknolojiye yüksek oranda yararlanmak istedikleri ancak lisans eğitiminde verilen genel ve alana yönelik teknoloji eğitiminin oldukça yetersiz olduğu, müzik alanı derslerinde en sık yararlandıkları internet sitelerinin hangileri olduğu, katılımcıların yaklaşık dörtte birinin "nota yazım programlarını" tamamına yakının ise "ses düzenleme yazılımlarını" hiç kullanmadığı, nota yazım programı kullanan katılımcıların ise kendi çaba ve gayretleri sonucunda bu programları öğrendikleri, müzik yazılımlarının yabancı dilde olmasının programların öğrenilmesini zorlaştırdığı, katılımcıların neredeyse tamamına yakınının müzik alanında uzaktan eğitim almadığı, ancak mezuniyet sonrasında müzik alanında zaman zaman uzaktan eğitim almak istedikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik eğitimi, müzik teknolojisi, müzik yazılımları, müzik programları.

Abstract

This study is aimed to determine the level of music software and programs of music teachers working in Fine Arts High Schools and how they get benefit from music technologies. Case study model was used in conducting the research. In the scope of the research, firstly related literature was searched to define the resources. A questionnaire consisting of multiple-choice questions and open-ended questions was used as data collection tool. The study group is formed of of 122 teachers working in Fine Arts High Schools.

At the end of the research, the following outcomes were reached. Participants; the general and field-based technology education given in the undergraduate education is very inadequate, the websites which are the most frequently used in music field courses are the ones that they want to benefit from the technology at a high level, however; one-fourth of the participants do not use sound editing softwares and almost none of them uses note taking apps. While the participants using the note taking app learned their own efforts and efforts, the fact that the music software was in a foreign language made it difficult to learn the programs. Nearly almost no participants received online education in the field of music, but after the graduation, they wanted to get online education from time to time.

Keywords: Music education, music technology, music software, music programs.

GİRİŞ

Son yıllarda teknolojik alanda meydana gelen gelişmeler baş döndürücü bir hızla devam etmektedir. Teknoloji alanında kısa sürede gerçekleşen bu ilerlemenin ardından bilgisayar kullanımı da birçok farklı alanda yaygınlaşmaya başlamıştır. Müzik de bu gelişimlerden etkilenen alanlardan biridir. Teknolojinin gelişimi ile birlikte nota yazma ve seslendirme, kulak eğitimi, besteleme, düzenleme, yayınlama, paylaşma ve çalgı eğitimi çok daha kolay bir hale gelmiştir. Bu gelişmelerin sayesinde, öğrenme süreci daha kısa bir sürede gerçekleşebilmektedir.

İnanılmaz ölçüde elektronik aracın yaratılması şüphesiz okullardaki müzik eğitimi ve öğretimini de doğrudan etkilemektedir. Artık dünyanın pek çok ülkesinde, diğer eğitim alanlarında olduğu gibi müzik eğitiminin her düzeyinde dersler teknoloji desteği ile yürütülmektedir. Müzik eğitimcileri hem kendi, hem de öğrencilerinin bilgi ve becerilerini geliştirmek, performanslarını arttırmak, çalgı çalabilme veya söyleyebilme yeteneklerini geliştirmek, yaratıcılıklarını ve motivasyonlarını arttırmak için internet, televizyon, video, video kamera, DVD, CD, CD-ROM, elektronik piyanolar, bilgisayar, bilgisayar yazılım programları, MIDI vb. teknolojileri müzik sınıflarına taşımaktadırlar (Tecimer, 2006).

Bilgisayar destekli müzik eğitimine genel olarak bakıldığında bu programların; müzik teorisi, beste yapma, nota okuma, dikte, Midi yapısı ile notasyon, kulak eğitimi, enstrümantal performans, ritmik çalışmalar, müzik sembolleri ve terminolojisi, dinleyerek müzik analizi yapma, yaratıcılık, perde ve ritim tanıma alıştırmaları, dizi ve arpej çalışmaları vb. konular ile ilgili müziğin çeşitli alanlarında uygulamalar yapmaya olanak sağladığı görülmektedir (Koç, 2004).

Günümüzdeki teknolojik gelişmeler doğrultusunda artık müzik alanına erişim ve insanlar arasındaki müzik bağları da daha hızlı yollar ile kurulabilmektedir. Daha önceleri, gerekli olan bir müzik materyaline çok uğraş gerektiren çabalarla ulaşılırken, gelişen teknolojinin imkânlarının doğru kullanılması durumunda gerekli kaynağa artık daha hızlı bir şekilde erişilebilir (Ayhan ve Göktepe, 2015).

İnternetin getirdiği imkânlar ile dünyanın pek çok yerinde bazı Üniversiteler internet aracılığı ile artık “uzaktan müzik eğitimi” vermektedir. Bu dersler, daha çok öğretmenin sınıfta öğrencileri ile yüz yüze yaptığı dersleri destekleyici olarak kullanılmaktadır. İnternet ile müzik alanında uzaktan eğitim, öğrencilerin yanı sıra meslek hayatına atılmış müzisyenlerin ve müzik eğitimcilerinin yaşam boyu eğitimlerine de katkı sağlamaktadır (Tecimer, 2006).

Mevcut internet ile yetinmeyen dünyanın çeşitli ülkelerinden 200’den fazla üniversite, endüstri ve hükümetler “İnternet2” olarak adlandırılan yeni bir proje üzerinde çalışmaktadır. İnternet2 projesinin amacı, bugün kullanılan internetten daha ileri düzeyde bir haberleşme ağı ve teknolojisi oluşturmaktır. İnternet2 eğitim amaçlı olarak bazı üniversitelerin dersliklerine girmiş bulunmaktadır. İnternet2’nin sunduğu daha mükemmel haberleşme ağı müzik eğitimi alanında yeni bir kapı açmaktadır. Artık video-konferans teknolojisi ile bir müzik eğitimcisi, uzaktaki öğrencisi ile örneğin keman dersi yapabilmektedir. Hatta, öğretmen dünyanın diğer ucundaki ünlü bir müzisyeni dersine davet edebilmekte, birbirlerini daha iyi duyarak, daha iyi görerek estetik değerlendirmeler yapabilmektedirler (Tecimer, 2006).

Bilgisayarın ve bilgisayar teknolojilerinin etkili bir biçimde kullanıldığı eğitim ortamlarında eğitim-öğretimin niteliğinin arttığı bilinmektedir. Bu nedenle, eğitim kurumlarında teknolojik alt yapının da gelişmesiyle her öğretmenin bilgisayar okuryazarı olması bir zorunluluk haline almıştır (Yalçınkaya ve Demir, 2013). Literatürdeki bilgisayar destekli eğitim, uzaktan öğretim, öğretim materyali geliştirme gibi öğretmenlik açısından oldukça önemli sayılabilecek kavramlar doğrudan bilgisayarlar ve bilgisayarların etkin kullanımlarıyla ilgili kavramlardır. Sözü edilen kavramların önemi tüm öğretmenlik alanları için geçerlidir (İnceoğlu, 2004). Müzik alanında hazırlanan yazılımların artması, bu alanda verilen eğitimin yapısında da doğala olarak değişimi getirmiştir. Müzik alanında gelişen teknolojiye ayak uydurmak ve çağın gerisinde kalmamak için müzik öğretmenliği programlarında da genel bilgisayar dersinin yanında müzik alanına yönelik teknolojik eğitimin de verilmesi önemli bir gerekliliktir.

Lupo (2001) ve Childers (2003) bilgisayar okuryazarlığını “bilişim konusundaki temel kavramları anlayıp, temel bilgisayar programlarını kendi mesleği içerisinde kullanmak” olarak adlandırılabilirliğinden bahsetmiştir (Şenel ve Seferoğlu, 2009). Gelişen teknolojiyi yakından takip ederek eğitim ile bütünleştirmek ve kendi alanında etkin olarak kullanabilmek gerekir. Ancak, yapılan çalışmalarda, öğretmen yetiştiren birçok kurumun teknoloji kullanımını öğretmen yetiştirme programlarına tam olarak entegre edemedikleri (Munson vd., 1994) ve öğretim üyelerinin birçoğunun ise teknoloji kullanımı konusunda yeterli tecrübeye sahip olmadıkları ortaya çıkarılmıştır (Lyons ve Carlson, 1995; Akt., Çevik, 2012). Nasıl ki bir öğretmenden temel bilgisayar okuryazarlığına sahip olması bekleniyorsa, aynı şekilde müzik öğretmenlerinden de temel müzik programlarını kullanabilme yönüyle bilgisayar okuryazarı olması beklenmektedir. Bunun da ancak, temel bilgisayar eğitimi yanında, müzik alanına yönelik olarak tasarlanmış ve yine alana yönelik çeşitli temel müzik yazılımlarının

öğretildiği, zorunlu seçmeli bir bilgisayar dersi ile kazandırılabilceği düşünülmektedir (Yalçınkaya ve Demir, 2013). Bunun yanında sınıf ortamlarının araç gereç ve teknik donanım açısından uygun olmaması, teknik donanımın her öğrenciye yetecek sayıda olmaması, yazılım ve programların eksikliği teknolojinin alan eğitiminde kullanılmasını büyük oranda engellemektedir.

Bazı müzik eğitimi anabilim dallarında bilgisayar derslerinin müzik eğitimi alanından öğretim elemanları tarafından, bazılarında ise, alan dışı öğretim elemanları tarafından verildiği bilinmektedir. Bilgisayar derslerinin alan dışı öğretim elemanları tarafından verilmesi, eğitimin müzik alanına yönelik temel bilgi ve becerileri istenilen düzeyde içermemesi gibi bazı temsel sorunları da beraberinde getirmektedir. Çağdaş bir müzik öğretmenin ise alanına ait en temel programları kullanamaması düşünülemez (Yalçınkaya ve Demir, 2013).

Nacakçı ve Dalkıran'ın 2011 yılında yaptıkları bir çalışmada, "Bilgisayar I-II" dersini yürüten öğretim elemanı kadroları ve alana yönelik program kullanımları araştırılmıştır. Araştırma sonucunda, Türkiye'de 23 Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nın 8'inde "Bilgisayar I-II dersi, Müzik Anabilim Dalı öğretim elemanlarınca, 15'inde ise Enformatik Bölüm öğretim elemanlarınca yürütüldüğü tespit edilmiştir. Gazi, İzzet Baysal, Mehmet Akif Ersoy, Selçuk, Uludağ, Yüzüncü Yıl Üniversitelerinde "Bilgisayar I-II" dersinde "Finale" programının; İnönü ve Marmara Üniversitesinde de "Finale" ve "Cubase" programlarının eğitiminin verildiği ve derse alan öğretim elemanlarının girdiği tespit edilmiştir. Diğer 15 üniversitede ise enformatik bölüm elemanlarının derse girdiği ve sadece bilgisayar dersi programının işlendiği tespit edilmiştir. Bu bulgulara göre, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda "Bilgisayar I / II" dersinde alana yönelik öğretim elemanı sıkıntısı nedeniyle, söz konusu dersin müzik programlarının tanıtımı veya öğretimi bakımından yetersiz olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'ndaki öğrencilerin mesleki yaşamlarında kullanabilecekleri çeşitli müzik programları (Earmaster School, Music Age vb.) hakkında da bilgi sahibi olmadıkları tespit edilmiştir.

İlgili literatür incelendiğinde, müzik alanında genellikle belli başlı notasyon programları ile dijital ses sentezleme programlarının kullanıldığı, diğer pek çok uygulamanın varlığından çoğu müzik eğitimcisinin haberdar olmadığı tespit edilmiştir. Geçmişte mezun olan müzik öğretmenleri ile yakın zamanlarda mezun olan müzik öğretmenleri arasında da teknolojiyi kullanma ve tanıma durumları arasında da belirgin bir fark olduğu gözlemlenmiştir. Ülkemizdeki müzik eğitiminin de bu bilişim çağına ayak uydurabilmesi için gerekli olan kurs vb. eğitimler, bir an önce verilmeye başlanmalıdır.

Kürün ve Ayhan'ın (2017) "Müzik Öğretmeni Adayları Üzerinde" yaptığı bir çalışmanın sonucunda; müzik yazılımlarının müzik eğitiminde gerekli olduğu, ancak müzik öğretmeni adaylarının lisans eğitimleri süresince bu konuda yeterince eğitim almadıkları tespit edilmiştir. Adayların, notasyon yazılımlarından finale ve sibelius, dijital ses sentezleme yazılımlarından ise cubase ile ilgili bilgi ve kullanım becerilerinin yüksek olduğu saptanmıştır. Bu tarz müzik yazılımlarının okul şarkılarının öğretimini kolaylaştırdığı tespit edilmiştir. Ayrıca müzik eğitimindeki diğer çalışmalarda da sağladığı kolaylıklar nedeniyle, müzik öğretmeni yetiştiren lisans programlarında mesleki bilgisayar dersinin gerekli olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Kürün ve Ayhan, 2017).

Problem Durumu

Güzel Sanatlar Lisesi (GSL) Müzik Öğretmenlerinin Müzik Teknolojilerinden Yararlanma Durumlarına ilişkin görüşleri nelerdir? sorusu bu araştırmanın temel problemi olarak ele alınmıştır.

Amaç

Bu çalışma, GSL'de çalışan müzik öğretmenlerinin müzik yazılım ve programlarını ne düzeyde tanıdıklarını ve müzik teknolojilerinden ne düzeyde yararlandıklarını saptamak amacıyla yapılmıştır. Bu genel amaç çerçevesinde, aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- Müzik Öğretmenlerinin, lisans döneminde aldıkları "Bilgisayar" derslerinin yeterlilik düzeyi nedir?
- Müzik Öğretmenlerinin, lisans döneminde "müzik yazılım ve program"larını öğrenme düzeyi nedir?
- Müzik Öğretmenlerinin, müzik yazılım ve programlarını tanıma düzeyi nedir?
- Müzik öğretmenlerinin, alan derslerinde teknolojiyi kullanma düzeyi nedir?
- Müzik yazılım ve programlarının genelde yabancı dilde olmasının bu programların öğrenilmesinde yarattığı güçlük düzeyi nedir?
- Müzik öğretmenliği programlarında yer alan bilgisayar derslerinin, değişen teknolojik koşullara uyum sağlama düzeyi nedir?
- Müzik Öğretmenlerinin, müzik alanında meydana gelen teknolojik gelişmeleri takip etme düzeyi nedir?

Önem

Araştırma;

- Müzik öğretmenlerinin "Bilgisayar Eğitimi" ve "Temel Müzik Yazılım" derslerini ne düzeyde almış olduklarının tespit edilmesi açısından,
- Müzik öğretmenlerinin mesleki yaşamlarında kullanabilecekleri müzik yazılım ve programlarını tanımları açısından,
- Müzik; eğitimine, öğretimine ve üretimine sağlayacağı katkı ve kolaylıklar açısından, önemli sayılmaktadır.

Sınırlıklar

Araştırma, Türkiye GSL'lerinde çalışan ve anketi yanıtlayan 122 müzik öğretmeni ile sınırlıdır.

Sayıtlar

Bu araştırmada;

- Araştırma için ulaşılan kaynaklar ve elde edilen verilerin yeterli olduğu,
- Veri toplama aracını geçerli ve güvenilir olduğu,
- Görüşleri alınan öğretmenlerin verdikleri cevapların gerçeği yansıtır nitelikte olduğu sayıtlarından hareket edilmiştir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın amacı Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik teknolojilerinden yararlanma durumlarına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Bu amaçla araştırmanın yürütülmesinde durum çalışması modeli kullanılmıştır. Durum çalışmaları, nitel veya nicel bir yaklaşımla gerçekleştirilebilen çalışmalardır. Her iki yaklaşımda da amaç, belirli bir duruma ilişkin sonuçların ortaya koyulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Araştırmanın verilerini elde etmek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Araştırmanın nicel verileri, ankette yer alan çoktan seçmeli sorular yoluyla; nitel verileri ise ankette yer alan açık-uçlu sorular yoluyla toplanmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılında Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan ve ankete katılan 122 müzik öğretmeni oluşturmaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Bilgileri

		f	%
Cinsiyet	Kadın	49	40
	Erkek	73	60
Hizmet Süresi	1-5	8	6
	5-10	30	25
	10-15	39	32
	15 ve üzeri	45	37
Son Eğitim Durumu	Lisans	59	57
	Yüksek Lisans	36	30
	Doktora	4	3
	Yüksek Lisans Öğrencisi	4	3
	Doktora Öğrencisi	9	7
Bölgelere Göre Katılım Oranı	Akdeniz Bölgesi	17	14
	Doğu Anadolu Bölgesi	21	17
	Ege Bölgesi	9	7
	Güney Doğu Anadolu B.	23	19
	İç Anadolu Bölgesi	17	14
	Karadeniz Bölgesi	9	8
	Marmara Bölgesi	26	21
Toplam		122	

Tablo 1'e göre, katılımcıların cinsiyeti, hizmet süresi, son eğitim durumu, bölgelere göre katılım oranlarının frekans ve yüzdesi verilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında veri toplamak için öncelikle ilgili literatür taranarak kaynak taraması yapılmıştır. Tarama sonucunda müzik alanında en yaygın olarak kullanılan teknolojik araç-gereç, yazılım ve programlar tespit edilmiştir. Tespit edilen teknolojik araç-gereç, müzik yazılım ve programlarına yönelik ölçek maddeleri belirlenmiş, ardından uzman görüşleri alınarak anket oluşturulmuştur. Formda demografik bilgilerle ilgili 4, ana konuyla ilgili 17 (12'si kapalı ve 5'i açık uçlu) toplam 21 soru sorulmuştur. Oluşturulan anket belirli bir guruba uygulandıktan sonra, elde edilen veriler tekrar düzenlenmiş ve ardından, hazırlanan anket Türkiye'de Güzel Sanatlar Liselerinde Çalışan 122 öğretmene uygulanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırma kapsamında, anketlerden elde edilen verilerin çözümlemesi aşamasında "Microsoft Office Excel" programı kullanılarak yüzde ve frekans dağılımları hesaplanmış, sonuçlar tablolar ve grafiklerle yorumlanmıştır.

BULGULAR

Tablo 2. Katılımcıların Teknolojik Eğitim Düzeyleri ve Teknolojiyi Kullanma Durumları

No	Sorular	Çok Kötü		Kötü		Orta		İyi		Çok İyi	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1.	Lisans eğitiminde verilen "Bilgisayar" eğitiminin yeterliliği ile ilgili genel değerlendirmeniz nedir?	28	23	47	39	36	30	10	8	1	1
2.	Lisans eğitim sürecinde "Müzik Yazılımları"nı öğrenme düzeyinizi nasıl değerlendiriyorsunuz?	34	28	38	30	33	27	14	12	4	3
3.	Derslerinizde geleneksel eğitimin yanında, teknolojinin sunduğu imkânlardan yararlanma durumunuz ile ilgili genel değerlendirmeniz nedir?	4	3	8	6	41	34	54	43	17	14

(N=122)

Tablo 2'de, katılımcıların % 62'si lisans eğitiminde verilen "Bilgisayar" eğitiminin yeterliliği ile ilgili olarak, "Çok Kötü" ve "Kötü" yanıtını vermişlerdir. Katılımcıların yaklaşık % 60'ı lisans eğitim sürecinde "Müzik Yazılımları"nı öğrenme düzeyi ile ilgili olarak yine, "Çok Kötü" ve "Kötü" yanıtını vermişlerdir. Katılımcıların, derslerinde teknolojiyi kullanım durumları ile ilgili ise % 57'si "Çok İyi" ve "İyi" yanıtını vermişlerdir.

Tablo 3. Katılımcıların Müzik Derslerinde Yararlanmış Oldukları Teknoloji Destekli Kaynaklar

Araç-Gereçler	İnternet Siteleri	Nota Yazım Programları	Ses Düzenleme Yazılımları	Uygulamalar (MIOY)
Bilgisayar (Laptop)	Youtube	Finale	Cubase	Ear Master
Akıllı Tahta	EBA	Mus2okur	Studio One	Perfect Ear
Metronom	Yousician.com	Muscore	Preonus AudioBox96	Gnu Solfage
Akord Cihazı	Guitar-pro com.	Frescobaldi		Solfared
Mp3		Tonica Fugata		Music Theory
		Score Writer		

Tablo 3'teki uygulama ve programlardan katılımcıların en sık kullandığı programın "Youtube" olduğu tespit edilmiştir. Bunu "Earmaster" ve "Solfage" izlemektedir.

Tablo 4. Katılımcıların Müzik Teknolojileri İle İlgili Soruları Yanıtlama Durumları

No	Sorular	Çok Az		Az		Orta		Çok		Çok Fazla	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1.	Müzik yazılımlarının genelde yabancı dilde olması programların öğrenilmesini zorlaştırıyor mu?	7	6	14	11	45	37	35	29	21	17
2.	Notalara ulaşmada internet sitelerinden hangi sıklıkta yararlanıyorsunuz?	5	4	10	8	20	17	38	31	49	40

(N=122)

Tablo 4'te katılımcıların büyük çoğunluğu, müzik yazılımlarının genelde yabancı dilde olmasının programların öğrenilmesini zorlaştırdığını belirtiyor. Katılımcıların % 70'inden fazlası notalara ulaşmada internet sitelerinden yararlandıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların notalara ulaşmada kullandıkları internet siteleri, kullanım sıklığına göre Tablo 5'te sıralanmıştır.

Tablo 5. Katılımcıların Notalara Ulaşmada Kullandıkları İnternet Siteleri

İnternet Sitesi	Kullanım Sıklığı		İnternet Sitesi	Kullanım Sıklığı	
	f	%		F	%
https://imslp.org	19	21,6	www.repertukul.com	3	3,4
https://musescore.com	12	13,6	www.muzikfakultesi.com	2	2,3
http://www.free-scores.com	8	9,1	www.muzikogretmenleriyiz.biz	2	2,3
https://sheetmusic-free.com	7	8	http://www.muzikegitimcileri.net	1	1,1
https://www.neyzen.com	7	8	https://www.notaarsivleri.com	1	1,1
http://www.trtnotaarsivi.com	6	6,8	http://notes.tarakanov.net	1	1,1
https://www.8notes.com	5	5,7	https://www.turkudostlari.net	1	1,1
https://tr.scribd.com	4	4,5	https://bisgen.blogspot.com	1	1,1
https://www.musicnotes.com	3	3,4	http://notasitesi.com	1	1,1
http://www.turkuler.com	3	3,4	http://www.nooota.com	1	1,1
			TOPLAM	88	% 100

Tablo 5 incelendiğinde, katılımcıların notalara ulaşmada en sık yararlandığı site büyük oranda "imslp" olmuştur" bunu "musescore", "free-scores" ve "sheetmusic-free" sırayla takip etmiştir. Türk müziği notalarına ulaşmada ise "neyzen" ve "trtnotaarsivi" sitelerinden daha fazla yararlanıldığı görülmektedir. (Katılımcılara sorulan açık uçlu soruda, her katılımcı birden fazla site ismi yazabilmektedir).

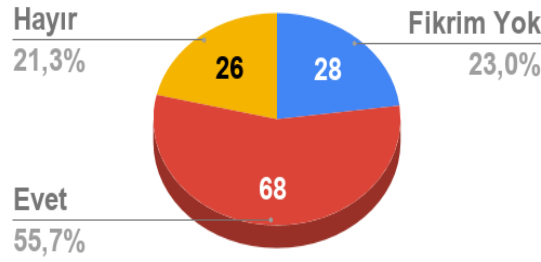
Tablo 6. Katılımcıların "Müzik Eğitiminde Herhangi Bir Alanda 'Uzaktan Eğitim' Aldınız mı?" Sorusuna Verdiği Yanıtlar

	f	%
Evet	2	1,6
Hayır	120	98,4
Toplam	122	100

Tablo 6'da katılımcılara, "müzik alanında hiç uzaktan eğitim alıp almadıkları" sorulmuştur. Katılımcıların tamamına yakını uzaktan eğitim almamış olduğunu belirtmiştir. 122 katılımcıdan ise sadece 2'si uzaktan eğitim almış olduğunu belirtmiştir. Tablo 7'de katılımcıların nereden ve hangi alanlarda uzaktan eğitim almış oldukları gösterilmiştir.

Tablo 7. Müzik Alanında Uzaktan Eğitim Alan Katılımcılar

	Ders Adı	Alınan Yer	Kişi Sayısı
1.	Klasik Gitar Eğitimi	https://cevrimici.anadolu.edu.tr/	1
2.	Stüdyo Kayıt Programı (Ableton)	Belirtilmemiş	1
TOPLAM			2

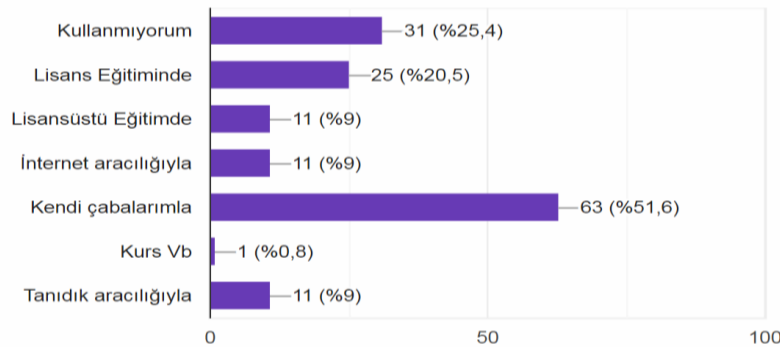
Grafik 1. Mezuniyet Sonrasında Müzik Eğitiminizin Belirli Zamanlarda "Uzaktan Eğitim" ile Devam Etmesini İster miydiniz? Sorusuna Katılımcıların Verdiği Yanıtlar

Grafik 1 incelendiğinde, katılımcıların % 56'sı zaman zaman müzik alanında uzaktan eğitim almak istediklerini belirtmişlerdir. Yanıtı "Evet" olan katılımcıların hangi alanda uzaktan eğitim almak istedikleri Tablo 8'de verilmiştir. (Katılımcılara sorulan açık uçlu soruda, her katılımcı birden fazla alan yazabilmektedir. Yüzdeler oranın hesaplanması, "Evet" yanıtını veren 68 katılımcı üzerinden yapılmıştır).

Tablo 8. Katılımcıların Almak İstedikleri Uzaktan Eğitim Alanları

ALAN	İstenme Sayısı	
	F	%
Müzik Teknolojileri	21	30,9
- Ses Düzenleme Yazılımları	17	25,0
- Nota Yazım Programları	12	17,6
Çalgı Eğitimi	11	16,2
Kompozisyon	11	16,2
Armoni	10	14,7
Genel/Güncel Müzik	7	10,3
Orff, codaly, vb.	5	7,4
Koro Yönetimi/Orkestra Şefliği	3	4,4
Jazz Müzik/Elektronik Müzik,	3	4,4
Ses Eğitimi	2	2,9
MİÖY, Çalgı Bakım Yapım, Müzik Tarihi, Müzik Kültürü, Müzikolojisi, Müzik Terpi	6x1	1,5
N	68	% 100

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere katılımcıların almak istediği derslerin başında Müzik teknolojileri gelmiştir. Katılımcıların birçoğu genel olarak "Müzik Teknolojileri" (21) terimini kullanırken, bir kısmı ise daha spesifik olarak özellikle nota yazım (17) ve ses düzenleme yazılımı (12) alanında eğitim almak istediklerini belirtmişlerdir. "Evet" yanıtını veren katılımcıların % 73'ü "Müzik Teknolojisi", % 16'sı "Çalgı Eğitimi", % 16'sı "Kompozisyon" ve % 14'ü "Armoni" alanında eğitim almak istediklerini belirtmişlerdir.

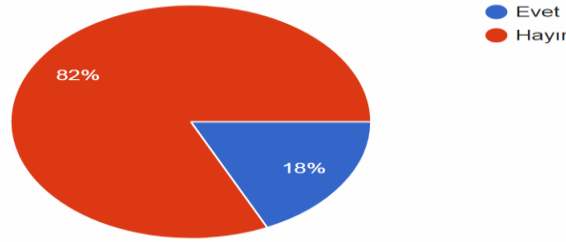
Grafik 2. Katılımcıların "Nota Yazım Programı Kullanıyor musunuz?" Sorusuna Verdiği Yanıtlar?

Grafik 2 incelendiğinde, katılımcıların % 25,4'ün herhangi bir nota yazım programı kullanmadığı saptanmıştır. Katılımcıların % 30'nun lisans ve lisansüstü eğitimde, % 70'nin de kendi ilgileri sonucunda nota yazım programlarını kullanmaya başladıkları tespit edilmiştir.

Tablo 9. Katılımcıların Kullandıkları Nota Yazım Programları

Programlar	Kullanım Sıklığı	
	f	%
Finale	44	36,1
Sibelius	23	18,9
Mus2	17	13,9
Musescore	11	9,0
Encore	7	5,7
Frescobaldi	2	1,6
Lilypond	1	0,8
Kullanmıyorum	32	25,4
N	122	%100

Katılımcılara "Kullandığınız nota yazım programlarını kullanım sıklığına göre sıralayınız?" sorusu yöneltilmiştir. 122 katılımcıdan 31 katılımcı olumsuz yanıt verdiği için, 81 katılımcı kullandıkları nota yazım programlarını sırası ile yazmışlardır. Tablo 9'da en çok kullanılan nota yazım programı 54,4 ile "Finale", 28,4 ile de "Sibelius" olmuştur.

Grafik 3. Katılımcıların "Kullanmış Olduğunuz "Dijital Ses Düzeleme Yazılımı Var mı?" Sorusuna Verdiği Yanıtlar.

Yukarıdaki grafikte, katılımcıların 82'sinin herhangi bir ses düzenleme yazılımı kullanmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 10. Katılımcıların Kullandıkları Ses Düzenleme Yazılımları

Programlar	Kullanım Sıklığı	
	f	%
Cubase	16	13,1%
Protools	2	1,6%
Studio One	2	1,6%
Ableton	2	1,6%
Sonyacid Pro	2	1,6%
Garageband	1	0,8%
Logic	1	0,8%
Audacity	1	0,8%
Adobe 1.5	1	0,8%
Soundforge	1	0,8%
Steinberg	1	0,8%
N=	122	%100

Tablo 10'da, ses düzenleme yazılımı kullanan katılımcıların en çok tercih ettiği program "Cubase" olmuştur.

Tablo 11. Katılımcıların "İsmi Verilen Yazılım ve Programlardan Tanıyor Olduklarınızı İşaretleyiniz?" Sorusuna Verdikleri Yanıtlar

Sıra	Program Adı	Tanınma Durumu		Sıra	Program Adı	Tanınma Durumu	
		f	%			F	%
1.	Finale	118	97	13.	Ableton Live	13	11
2.	Sibelius	85	70	14.	Reason	10	8
3.	Cubase	66	54	15.	Tonica Fugata	8	6
4.	Muscore	56	46	16.	Mixcraft Pro	8	6
5.	Mus2	46	38	17.	Capo	6	5
6.	Logic Pro	34	27	18.	Overture	5	4
7.	Garageband	29	24	19.	Notation Composer	5	4
8.	Cakewalk Pro Audio	26	21	20.	Sonar	5	4
9.	Mus2okur	24	20	21.	Magic Score Maestro	3	3
10.	FL Studio	21	17	22.	Sight Reading Factory	2	2
11.	Encore	21	17	23.	Samplitude Pro	1	1
12.	Pro Tools	17	14	24	Forte Home	0	0

(N=122)

Tablo 11'de katılımcıların en çok tanıdığı ilk üç program sırasıyla "Finale" (% 97), "Sibelius" (% 70) ve "Cubase" (54) olduğu tespit edilmiştir.

SONUÇ

Araştırmada elde edilen bulgulara göre şu sonuçlara ulaşılmıştır;

- Lisans eğitiminde verilen "Bilgisayar" eğitiminin yeterliliği ile ilgili olarak, katılımcıların %62'si "Çok Kötü" ve "Kötü" yanıtını vermiştir. Olumlu yanıt veren katılımcıların oranı ise oldukça düşüktür (%10). Bu durum, lisans eğitiminde verilen "Genel Bilgisayar" eğitiminin oldukça yetersiz olduğunu düşündürmektedir.

- Lisans eğitiminde "Müzik Yazılımları"nın öğrenilme düzeyi ile ilgili olarak, katılımcıların yaklaşık % 60'ı "Çok Kötü" ve "Kötü" yanıtını vermiştir. Katılımcıların % 70'i, derslerinde teknolojiyi kullanım durumları ile ilgili olarak "Çok İyi" ve "İyi" yanıtını vermiştir. Bu bilgiler ışığında, aslında teknolojinin büyük ölçüde kullanılmak istendiği, ancak lisans eğitiminde verilen alan ve genel teknolojik eğitimin oldukça yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların müzik eğitimi derslerinde en sık kullandıkları programın da "Youtube" olduğu tespit edilmiştir. Bunu "Earmaster" ve "Solfage" izlemektedir.

- Katılımcıların büyük çoğunluğu müzik yazılımlarının genelde yabancı dilde olmasının programların öğrenilmesini zorlaştırdığı belirtmiştir.

- Notalara ulaşmada katılımcıların % 80'inin internet sitelerinden yararlandığı ve en sık yararlandıkları sitenin de "imslp" olduğu saptanmıştır. Bunu "Muscore", "free-scores" ve "sheetmusic-free" takip etmektedir. Türk müziği notalarına ulaşmada ise genellikle "Neyzen" ve "trtnotaarsivi" sitelerinden yararlanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

- Katılımcıların neredeyse tamamına yakınının müzik alanında uzaktan eğitim almadığı tespit edilmiştir. Ancak, katılımcıların %56'sı müzik alanında zaman zaman uzaktan eğitim almak istediklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların uzaktan eğitim ile almak istediği derslerin başında ise "Müzik teknolojileri" gelmiştir. Katılımcıların % 73'ü "Müzik Teknolojisi", % 16'sı "Çalgı Eğitimi", % 16'sı "Kompozisyon" ve % 14'ü "Armoni" alanında eğitim almak istediklerini belirtmişlerdir.

- Katılımcıların % 25,4'ün herhangi bir nota yazım programı kullanmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuç, GSL öğretmenlerinin yaklaşık dörtte birinin hiçbir nota yazım programı kullanmadığını göstermektedir. Kullananların ise yüksek oranda kendi çaba ve gayretleri ile öğrendikleri tespit edilmiştir (%60). Lisans ve lisansüstü eğitimde ise, bu oranının yaklaşık olarak % 30 olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların en çok kullandığı nota yazım programlarının 54,4 ile "Finale", 28,4 ile de "Sibelius" olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- Katılımcıların % 82'sinin herhangi bir ses düzenleme yazılımı kullanmadığı tespit edilmiştir. En çok kullanılan ses düzenleme yazılımının da "Cubase" olduğu sonucuna ulaşılmıştır

- Katılımcılara, isimleri verilen nota yazım programları ve ses düzenleme yazılımlarından hangilerini tanıdıkları sorulmuştur. Bulgular sonucunda, katılımcıların büyük çoğunluğunun bu yazılım ve programları büyük oranda tanımadıkları tespit edilmiştir. Katılımcıların en yüksek oranda tanıdığı programların ise "Finale" (% 97), "Sibelius" (% 70), "Cubase" (% 54) ve "Mus2" (% 38) olduğu tespit edilmiş

tir. Hiç tanınmayan programların oranı ise oldukça yüksektir. Bu durum, mevcut bulunan Güzel Sanatlar Lisesi müzik öğretmenlerinin, alana yönelik teknolojik yazılım ve programları tanıma ve kullanma durumlarının oldukça düşük olduğunu göstermektedir.

ÖNERİLER

- Müzik öğretmeni adaylarının lisans eğitimlerinde, temel müzik programlarına yönelik nitelikli bir eğitim almaları sağlanmalıdır. Bunun için, “Bilgisayar I-II” dersinin yanında temel müzik programlarına yönelik dersler müfredat programına dâhil edilebilir, ya da I. Yarıyılıda “Temel Bilgisayar”, II. Yarıyılıda "Alana Yönelik Teknoloji" eğitimi, tüm öğretmenlik programlarında bir ders olarak okutulabilir.
- Önerilen “Alana Yönelik Teknoloji” dersinin, hem bilgisayarla ilgili yeterli donanımına sahip hem de müzik alanına hâkim öğretim elemanları tarafından verilmesi önerilir.
- Gelişen teknolojiye ayak uydurabilmek için, alana yönelik teknolojik yazılım ve programların belirli dönemlerde (seminer, kurs, uzaktan eğitim vb) devam etmesi önerilir. Bu durum, hem mezun olan müzik öğretmenlerinin teknolojik güncelliğini sağlarken hem de geçmişte mezun olan ve bu eğitimi hiç almamış müzik öğretmenlerinin de eksikliklerinin giderilmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir. Kullanılan yazılımların çoğunlukla yabancı dilde olması, bu programların öğrenilmesini de oldukça zorlaştırmaktadır. Türkçe yazılım programları, yeni müzik site ve online forumların hazırlanması bu programların kullanımını oldukça kolaylaştıracaktır. Türk Müziği ses sistemi ile ilgili yazılım ve programların da oldukça yetersiz olduğunu düşünürsek bununla ilgili çalışmalara da hızlı bir şekilde başlanması önerilir.
- Ayrıca, araç gereç, yasal yazılım ve programların GSL ve Müzik Eğitimi Anabilim Dalları için temin edilmesi ve gerekli sınıf ortamlarının oluşturulması önerilmektedir

KAYNAKÇA

- Ayhan, A. ve Gökteş, M. (2015). İnsanın Toplumsal Yaşamında Müziğin Dijital Boyuttaki Yeri ve Önemi. *Uluslararası Sanat Sempozyumu ve Sergisi (s. 1-11)*. 15-17 Ekim, Malatya İnönü Üniversitesi.
- Çevik, D. B. (2012). Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin teknoloji kullanımına Yönelik Görüşleri. *Journal of Educational And Instructional Studies In The World*, Şubat, 2-1-20, 135-141.
- İnceoğlu, M. M. (2004). Bilgisayar Okuryazarlığı: Öğretmenlikte Kalite İçin Küçük bir Adım. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı (s. 1-4)*. 6-9 Temmuz 2004, Malatya.
- Koç, A. (2004). Günümüzde Bilgisayar Destekli Müzik Yazılımlarının Müzik Eğitimine Katkıları. *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu*. 7-10 Nisan 2004, (s. 1-6). Isparta.
- Kürün, A. R. ve Ayhan, A. (2017). Müzik Öğretmeni Adaylarının Güncel Müzik Yazılımlarını Okul Şarkılarına Destek Amaçlı Kullanmalarının İncelenmesi. *3. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu*. 26-28 Ekim 2017. Kahramanmaraş.
- Levendoglu, N. O. (2004). Teknoloji destekli çağdaş müzik eğitimi. *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi (s. 2-4)*. 7-10 Nisan 2004. Isparta.
- Nacakçı, Z. ve Dalkıran, E. (2011). Müzik Öğretmenliği Programında yer alan "Bilgisayar" Dersinin işlevselliği. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 6-2, 187-198.
- Şenel, H. C. ve Seferoğlu, S. S. (2009). Avrupa Bilgisayar Yetkinlik Sertifikası (ECDL): Türkiye'deki Uygulamalar. *XI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri (s. 395-402)*. Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.
- Tecimer, B. (2006). İnternet ve Yaşam Boyu Müzik Eğitimi. *MÜZED*, 15 (Kış), 8-9.
- Yalçınkaya, B. ve Demir, A. C. (2013). Müzik Öğretmeni Adaylarının Alana Yönelik Bilgisayar Okuryazarlığı Düzeylerinin Belirlenmesi. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 8-8 Summer, s. 2185-2194. Ankara.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.